

5

Globalvettregel 5

UTFORDRE STEREOTYPIER OG FORDOMMER

Vær åpen og fleksibel i møte med nye kulturer – vær obs på hvilke «briller» du har på deg. Er det behov for avlæring?

Hva formidler du i og etter møte med andre?

MÅL

Forståelse for hvorfor vi har fordommer og stereotyper.

Kunnskap om institusjonalisert rasisme.

Bevissthet rundt hvordan bekjempe diskriminering.

TID/DELTAKERE

2-3 skoletimer

15-20 deltakere

KOMPETANSER

Kritisk tenking

System forståelse

Samarbeid

Selvbevissthet

Normativ forståelse

FORBEREDELSE

Det er lurt å sette seg inn i hva institusjonalisert rasisme er på forhånd, og hva Black Lives Matter bevegelsen står for. Se [lærerveilederen](#) for tips til ressurser. Sjekk at video og lyd fungerer for før timen starter.

Utstyr: Bingoark med ni ruter i like mange eksemplarer som det er elever.

REFLEKSJON

Ettersom ingen er født med fordommer, må de læres av samfunnet og overleveres fra generasjon til generasjon. Dette gir håp om at vi har vaksinen i våre utdannings- og mediesystemer der vi kan overføre mer kultursensitiv informasjon og kunnskap for bedre forståelse.

Se den korte kampanjevideoen #JegErDansk, laget av Alex Sabour (medlem av Crossing Borders sitt rådgivende styre):

<https://www.youtube.com/watch?v=e7mqfmZS5xM>

Spørsmål til refleksjon:

- Hva tenker du etter å ha sett videoen?
- Hva bygger forståelsen om at noen er norske, mens andre ikke på?
- Hva er institusjonalisert rasisme?

Se den korte kampanjevideoen «Alt vi deler» av TV 2 Danmark:

https://www.youtube.com/watch?v=B3_52CULpJg

Spørsmål til refleksjon:

- Hva tenker du etter å ha sett videoen?
- Hvordan kan vi jobbe mot rasisme og diskriminering?

Alternativ variant:

I stedet for å se «Alt vi deler», kan denne øvelsen gjøres med elevene. Finn gjerne på egne påstander i tillegg til dem som leses opp i kampanjevideoen.

HANDLEKRAFT

Nabolagsbingo:

Hvilke stereotyper har du om stedet der folkehøgskolen din er?

Ta med deg «bingo-arket» og dra ut for å snakke med mennesker du møter og se om

Utviklet av

Med støtte fra

Globalvettregel 5

UTFORDRE STEREOTYPIER OG FORDOMMER

noen av rutene i bingoen passer. Skriv ned navnet, og snakk litt med personen du møter. Prøv å finne frem til noe dere har til felles, f.eks. noe dere begge er opptatt av/liker. Om du får lov kan du gjerne ta et bilde (og avtal at det kun er til bruk i undervisningen).

Bingoruter (forslag – lærer velger ut 9 og legger inn i bingoarket):

- Har sett den norske serien "Atlantic Crossing"
- Kan snakke minst fire språk
- Kan stå på ett ben og holde balansen i 30 sekund
- Vet hva pengeenheten i Brasil heter (uten å google)
- Har snakket foran en forsamling med mer enn 50 personer
- Har gått på folkehøgskole
- Vet hva «Bli-med dansen» er
- Har tatovering
- Spiller et instrument
- Har familietilhørighet til mer enn ett land
- Bruker ikke smarttelefon
- Liker makrell i tomat

Tilbake i klassen/gruppen – del erfaringer fra bingo-runden, og del minst ett møte du hadde med en person (vis bilde dersom du har) og hva dere hadde til felles.

Hvilke fordommer hadde du før du begynte å snakke med personene du møtte?
Var det noe du måtte avlære?

Er det noe dere kan gjøre annerledes på folkehøgskolen for å skape et mer inkluderende miljø som fremmer antidiskriminering og antirasisme?
Bli enige om ett tiltak og planlegg/gjennomfør dette.

Alternativ variant: Avtal å gjøre bingoøvelsen sammen med en annen linje eller med noen dere samarbeider med, f.eks. voksenopplæringen.

Tips

- The Danger of a Single Story by Chimamanda Ngozi Adichie:
https://www.ted.com/talks/chimamanda_ngozi_adichie_the_danger_of_a_single_story
- SAIH: Radi-Aid musikkvideo "Africa for Norway":
<https://www.youtube.com/watch?v=oJLqyuxm96k>
- Barbie Saviour (om frivillighetsturisme i Afrika):
<https://www.bbc.com/news/world-africa-36132482>
- "Promises" – dokumentar om israelske og palestinske barn:
<https://topdocumentaryfilms.com/promises/>
- All Different, All Equal – undervisningsopplegg:
<https://rm.coe.int/1680700aac>
- Sak om diskriminering mot samer (2020):
<https://www.nrk.no/sapmi/kulturministeren-er-rystet-over-samehets-i-tromso-1.15277285>
- "Black face" debatt (2020):
<https://www.dagbladet.no/meninger/selvfolgelig-er-det-rasistisk/73147990>

Utviklet av

Med støtte fra